

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Kamu Hastaneleri Genel Müdürlüğü

KAMU HASTANELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ -
SORU ÖNERGELERİ BİRİMİ
30/06/2021 11:56 - E-89432283-610-233

00142962076

7142466
6.K.117

Sayı : 89432283-610/
Konu : Yazılı Soru Önergesi Cevabı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 15.03.2021 tarih ve E.43452547-120.07-0792761 sayılı yazınız.

Trabzon Milletvekili Sn. Hüseyin ÖRS tarafından verilen “Pandemi sürecinde engelli kişilerin sağlık hizmetlerine erişimine ilişkin” 7/42466 sıra sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmuştur.

Arz ederim.

Dr. Fahrettin KOCA

Bakan

Ek-Önerge Cevabı

Trabzon Milletvekili Sn. Hüseyin ÖRS tarafından verilen “Pandemi sürecinde engelli kişilerin sağlık hizmetlerine erişimine ilişkin” 7/42466 sıra sayılı yazılı soru önergesinin cevabıdır.

Engelli bireyler salgının başından bu yana sağlık hizmetlerine erişimde zorluk yaşamakta ve bu nedenle tedavisini devam ettirmekte güçlük çekmektedir. Yaşanan bu zorluklar kişinin engelinin daha da artmasına yol açabileceği gibi, kişide kalıcı fiziksel hasara neden da olabilmektedir. Bu çerçevede;

SORULAR:

SORU 1- Engelli bireylerin özel durumları da göz önüne alınarak, bu bireylerin sağlık kontrolleri düzenli bir biçimde yapılmakta mıdır? Yapılamıyorsa bunun nedeni nedir?

SORU 2- Kişinin engelinin meydana getirdiği fiziksel sorunlar ve ilave hastalıklar aynı zamanda psikolojik bir tahribata yol açmakta ve kişinin sosyal manada engelinin artmasına da neden olmaktadır. Bu hususa ilişkin Bakanlığınızca engelli bireylerin psikolojik tahribatını asgari düzeye indirmek amacıyla yapılan ya da yapılacak bir çalışma var mıdır?

SORU 3- SGK ile tedarikçiler arasında yaşanan sorunlardan ötürü beyin implantı ameliyatları acil olmasına rağmen durdurulduğu iddia edilmektedir. Bu iddialar doğru mudur? Doğru ise belli bir yaştan önce ameliyat olma mecburiyeti olmasına rağmen bu ameliyatların durdurulmasının gerekçesi nedir?

SORU 4- Ağır işitme kaybı bulunan engelli bireylerin beyin implant ameliyatlarının yapılmaması halinde kişilerde kalıcı hasar oluşmakta ve birey bu durumdan olumsuz etkilenmektedir. Bu olumsuzlukların çözümüne ilişkin Bakanlığınızca yapılan ya da yapılacak olan herhangi bir çalışma var mıdır?

CEVAP 1-2-3-4: Bakanlığımızca engelli ve özel ihtiyaç gurubunda yer alan kişilerin sağlık hizmeti taleplerinin uygun ortamlarda, hızlı, verimli ve mağdur edilmeden karşılanarak, sağlık bakım kalitesinin yükseltilebilmesi temel hedeflerimiz arasındadır.

Engelli vatandaşlarımızın erişilebilirliğinin sağlanmasına yönelik yayımlanan 5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanun kapsamında; Engellilerin ve hareket kısıtlılığı yaşayan vatandaşların başkalarına ihtiyaç duymadan ve güvenli biçimde sağlık hizmetlerinde istediği her yere ve her hizmete bağımsız ve güvenli olarak ulaşabilmesi ve bunları kullanabilmesi (erişiminin sağlanması) amacıyla yaklaşık 160 standartla sağlık tesislerimizin erişilebilirlik oranları takip edilmektedir.

İşitme engelli hastalarla iletişimi sağlamak üzere işaret dili bilen personel istihdam edilmesine yönelik Genelge düzenlemesiyle Bakanlığımıza bağlı sağlık tesislerinde işaret dili eğitimi almış personel işitme engelli hastalarımız ve yakınlarıyla iletişim kurmak üzere görevlendirilmektedir.

Ulusal Engelli Veri Bankası Sisteminde kayıtlı engelli vatandaşlarımızın Merkezi Hekim Randevu Sistemi (MHRS) üzerinden hastanelerden öncelikli olarak randevu alabilmelerine yönelik kolaylıklar getirilmiş ve randevu sistemi engelli vatandaşlara diğer vatandaşlara göre 2 saat önceden açılmaktadır. Ayrıca randevu kapasitesinin %20'sinin engelli vatandaşlara ayrılması (rezerve edilmesi) sağlanmıştır. Engellilere yönelik sağlık hizmeti sunumunda Bakanlığımızın 2010/73 sayılı “Poliklinik Hizmetlerinde Öncelik Sırasına İlişkin Genelgesi” hükümlerine uygun olarak engelli kişilere randevu ve muayenede öncelik verilerek engellilerin sunulan sağlık hizmetlerinden daha etkin bir şekilde yararlanmaları sağlanmaktadır.

Bakanlığımız 2019-2023 Stratejik Planı kapsamında;

Bedensel, zihinsel veya sosyal şartları sebebiyle yatağa ve/veya eve bağımlı olup; evde sağlık hizmeti ihtiyacı olan bireylerin ihtiyaçlarına daha iyi cevap verebilmek için evde sağlık hizmetleri uygulamaya konulmuştur.

Evde sağlık hizmetlerinde 2010 yılında hedef nüfus %0,2 olarak belirlenmiş olup, 2023 yılında öngörülen Türkiye nüfusunun %0,7'sinin evde sağlık hizmet sunumuna ihtiyacı olacağı düşünülmektedir. Bu çerçevede, ülkemizde evde sağlık hizmetlerine ihtiyacı olan nüfus hedef alınarak planlamalar yapılmaktadır.

Evde sağlık hizmetlerinin diğer kurumlarla iş birliği içerisinde yürütülmesi gerekmektedir. Bununla birlikte AÇSHB tarafından verilen evde bakım hizmetleriyle koordinasyonun sağlanması da bu hizmetlerin etkinliğinin artırılmasında önem arz etmektedir.

Yaşlı ve engellilere yönelik en temel gelişim alanları ise sağlık sunum noktalarında bu kişilerin özel ihtiyaçlarına yönelik altyapı standartlarının yerleştirilmesi ve yaşlılara yönelik tarama programlarının yaygınlaştırılması temel hedeflerimiz arasındadır.

Evde sağlık hasta başvuruları ülkemizde bir iletişim merkezinden karşılanmaktadır. İllerimizde bir koordinasyon merkezinden (büyükşehirler bir ve birden fazla koordinasyon merkezinden) yürütülmektedir.

Uzun süreli tedavi gereksinimi olan hastaların evde sağlık ve evde bakımında endikasyona uygun olarak, ilgili paydaşlar (AÇSHB, belediyeler) ile iş birliği hâlinde entegre palyatif bakım ve evde sağlık süreçleri tasarlanacaktır. Bu hizmetlerin sunumuna yönelik altyapı ihtiyaçları giderilecektir.

Uzun süreli tedavi gereksinimi olan engelliler ve yaşlılara yönelik evde sağlık hizmeti sunumları bu kişilerin ihtiyaçlarına uygun şekilde altyapı geliştirme çalışmaları ilgili paydaş kurumlarla koordinasyon sağlanarak tasarlanacaktır.

Ülkemizde koronavirüs vakasının tespit edildiği ilk gün olan 11 Mart 2020 tarihi ile 21.03.2021 tarihleri arasında 118.709 adet çocuk özel gereksinim raporu ile 306.658 engelli sağlık kurulu raporu (Erişkin) düzenlendiği tespit edilmiştir. Ayrıca özel gereksinimi ve süreli raporu bulunan çocuklarımızın ve engelli bireylerin süresi biten raporlarının hak sağlayan kurumlar tarafından kabul edilmesine yönelik raporlarının süresinin ikinci bir talimata kadar uzatıldığına dair bilgilendirme yazıları ve kamuoyu duyurusu yapılmıştır.

Bu kapsamda;

1- 26.03.2020 tarihinde yazılan 81 İl Valiliğine, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına ve Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına gönderilen resmi yazıyla; "01.01.2020 tarihinden itibaren sonlanmış veya sonlanacak 'süreli' engelli raporu bulunan hastaların mevcut raporları ikinci bir talimata kadar geçerli kabul edilecektir. Rapor yenilemek amacıyla hastanelere müracaat etmemeleri sağlanacaktır." ve "01.02.2020 tarihi dâhil bu tarihten sonra kontrol muayenesi ön görülen süreli sağlık raporlarının yenilenmesi ikinci bir talimata kadar ertelenmiştir. Mevcut raporlar geçerli kabul edilecektir." düzenlemesine gidilmiştir.

2- 19.08.2020 tarihinde 81 İl Valiliğine, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına, Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığına ve Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına yazılan Engelli Raporları ve Kronik Hastaların İlaç ve Tıbbi Malzeme Temini Hakkında Alınan Tedbirler konulu yazıyla; "Kronik hastalığı olan kişilerin 01.01.2020 tarihinden itibaren sonlanmış veya sonlanacak tıbbi malzeme ve ilaç raporları yeniden geçerli kabul edilecektir. İlaç ve tıbbi malzemeler raporlarda belirtilen miktar ve dozda Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından belirtilen kriterlere uygun olarak reçete edilmeksizin eczanelerden temin edilebilecektir." ve "01.01.2020 tarihinden itibaren sonlanmış veya sonlanacak "süreli" engelli raporu bulunan hastaların mevcut raporları ikinci bir talimata kadar geçerli kabul edilecektir. Rapor yenilemek amacıyla hastanelere müracaat etmemeleri sağlanacaktır." düzenlemesine gidilmiştir.

Evde Sağlık Hizmetleri İletişim Merkezi'ne (444 38 33) başvuran evde sağlık hizmeti almak isteyen hastaların talepleri alınarak Evde Sağlık Yönetim Sistemi (ESYS) üzerine kayıt edilmekte ve ikamet ettiği ilin Evde Sağlık Hizmetleri İl Koordinasyon Merkezine ESYS yazılımı üzerinden hizmet emri olarak iletilmektedir. İl Koordinasyon merkezi tarafından talepler değerlendirilmekte ve hasta/hasta yakını/bakmakla yükümlü kişilerin beyan ettikleri iletişim numaraları üzerinden kendileriyle temas kurularak beyan ettikleri bilgiler (adres, başvuru talebi gibi) doğrultusunda ön değerlendirme yapılmaktadır. Evde Sağlık Hizmetleri kapsamında olan talepler, talebe yönelik hizmetin karşılanması için ilgili sağlık tesislerine hizmet emri olarak atanmaktadır. Hizmet emrini atanmış sağlık tesisi bünyesinde bulunan evde sağlık ekiplerince hasta ziyareti gerçekleştirilmektedir. Hastanın ev ziyaretleri başvuru talepleri ile takip ve tedavi planı doğrultusunda evde sağlık hizmetleri ekiplerince planlanmaktadır.

Evde Sağlık Yönetim Sistemi (ESYS) üzerinde; Engelli Hasta Raporuna göre (01.01.2020-25.03.2021 tarihleri arasında) hizmet emri atanmış 10.235 tekil hasta listelenmektedir.

Beyin sapı implantı ürünü ile ilgili olarak Sağlık Market kapsamında Şubat 2020 tarihinde yapılan çalıştayda konusunda uzman komisyon üyeleri ile teknik şartname çalışmaları yapılmış olup, 06.03.2020 tarihinde SMT1011- Beyin Sapı İmplant Sistemi olarak Bakanlığımız Sağlık Market yazılım sistemine teknik şartnamesi yüklenmiştir. Ayrıca bahse konu ürünün tedarik sürecini hızlandırmak adına 18.02.2021 tarihinde Devlet Malzeme Ofisi (DMO) Genel Müdürlüğü'ne resmi yazı ile bildirim sağlanmıştır. Ancak ürünün tedarikçilerinden herhangi bir anlaşma başvurusu bulunmamaktadır.

Konuya gösterilen ilgiye teşekkür ederim.